2019-06-11

Sociologiska institutionen
Gitte Blomgren
Adjungerad lärare

Delkursplan Personalekonomi, 9 hp

1. Introduktion

Personalekonomiska redovisningar har i dagens kunskapsintensiva organisationer en viktig roll som beslutsunderlag på verksamhetens alla nivåer. För de ekonomiska och pedagogiska färdigheter som nu efterfrågas av personalvetare krävs goda ämneskunskaper i frågorna som ger möjlighet att bygga broar mellan olika ämnen. Information och kunskap om personalstyrkan och dess förmåga att bidra till god ekonomisk hushållning med resurserna är en viktig förutsättning för såväl växande organisationer som deras personal.

Kursbeskrivning och kursens mål

Delkursen i personalekonomi ges av Sociologiska institutionen inom ramen för PAO-programmet vid Stockholms universitet. Den omfattar 9 högskolepoäng på grundläggande nivå under programmets tredje termin. Kursen samordnas med kursen ”Industriell ekonomi” som ger baskunskaper i företagsekonomi. Kursen Personalekonomi fördjupar de företagsekonomiska kunskaperna på områden som berör personal- och tidredovisning. Kursen är en tillämpningskurs med praktisk inriktning. Målet är att ge studenten grundläggande kunskaper i ämnen som sammanförs under namnet personalekonomi samt att praktiskt tillämpa kunskaperna.

Följande delmoment ingår:

• Personalredovisning, personalstatistik och analysmetoder samt personalrörlighet och dess mått, orsaker och kostnader.
Metoder och modeller för modern personalredovisning presenteras och används i räkneövningar.

• Tidsanvändning och tidredovisning; redovisning av arbetad tid och frånvaro.
Tidsanvändningsstatistik från privata näringslivet används för att studera närvaron och frånvaron i arbetet samt deras påverkan på verksamhetens genomförande och bemanning.
Kalkylmetoder presenteras och används på räkneseminarier.
Företagets frånvaromönster; statistik och orsaker. Mått på sjukfrånvaro, sjuknärvaro och sjukfrånvaroorsaker.
Träning i att utveckla förmågan att analysera resultaten från personalekonomiska redovisningar, bl. a. om sjukfrånvaromönster och orsaker.

• Arbetskraftskostnader
Metoder för redovisning av arbetskraftskostnader för arbetad tid respektive sjukfrånvaro

Stockholms universitet

introduceras och används på räkneseminarier. Vad kostar en arbetstimme? Hela företagets årliga sjukfrånvarokostnad samt kostnaden för en sjukskriven individ under ett år.

• Analys av balans-, resultaträkning och finansiella nyckeltal
I datorsal illustrerar studenterna balans-, resultaträkning och finansiella nyckeltal från fallföretaget i grupparbetet i bild och färg. Genom proportionella bilder tränas analysfärdigheter och kunskap i bl. a. hur ekonomiska förutsättningar skiljer sig mellan branscher.

• Anställningskostnader
Praktiskt tillämpbara kalkylmodeller, där de ingående delarna såsom rekryteringskostnad, utbildningskostnad samt introduktion och inskolning också är separata intressanta och aktuella räkne-, och analysområden som används på arbetsplatserna.

• Personalekonomiska kalkyler
Varför använda sig av kalkyler? Varför inom personalekonomi?
Baklängeskalkyler inom olika områden och användning av alternativkostnader.
Argumentation om nyttan av alternativkostnadsberäkningar.

• Personalekonomisk verksamhetsstyrning
Personalarbete med hjälp av personallivscykel. Hitta aktiviteter samt personalekonomiska mått och beräkningar som är lämpliga i olika faser av personallivscykeln, för att beskriva och prioritera.

•Personalnyckeltal
Definitioner och syften med relationstal samt olika användningsområden som finns med i litteraturen kommuniceras under seminarium. Skapa dina egna personalnycklar från alla i kursen ingående ämnesområden. Hitta bra mått och styrtal att leda verksamheten med.

2. Allmänt om kursen

Kursens innehåll

Utbildningen består av de ovan redovisade huvudmomenten. Till varje ämnesområde knyts seminarier med fördjupning i kalkylmetoder och räkneövningar. På seminarierna arbetar studenterna med konkreta uppgifter från valda fallstudieföretag eller myndigheter. Därigenom får studenterna möjlighet att redan under utbildningen bekanta sig med de redovisningsmetoder som finns för personalredovisning i näringslivet och på offentliga förvaltningar. Dessutom förs dialog utifrån frågeställningar kring litteratur och uppsatser/statistikmaterial i seminarieform.

Stockholms universitet

Förväntade studieresultat

- Efter avklarad kurs ska studenten kunna lägga upp en modell för personalredovisningen i privat eller offentlig verksamhet.
- Studenten ska vidare ha tillägnat sig en god förmåga att analysera befintliga redovisningars kvalitet och avgöra uppgifters trovärdighet.
- Studenten ska slutligen ha förmåga att använda såväl kvantitativ som kvalitativ data som beslutsunderlag vid personalekonomiska analyser.

Kursens uppläggning

Kursen har stort fokus på praktisk övning. Det innebär att studenten förväntas förbereda sig inför och aktivt delta vid obligatoriska seminarier, räkneövningar och datorövningar. Dessutom ska studenten i grupp i samverkan med en organisation göra en fallstudie som redovisas under det avslutande seminariet. Gruppvis handledning erbjuds under fallstudiens gång. Utöver de tillämpade delarna i kursen erbjuds ett antal gästföreläsningar, där experter inom området föreläser.

Kurslitteratur

Under kursen används två böcker om personalekonomi, statistiskt material, uppsatser samt fallstudier från offentlig och privat verksamhet. I seminarierna arbetar studenterna med verkliga organisationer och deras ekonomi-, personal- och tidredovisning.

Kurslitteratur :

Catasús, Bino, Olle Högberg & Anders Johrén, Boken om personalekonomi. Liber förlag. 2012 (200 sidor), Upplaga 1:2, tryck Kina 2013

Liukkonen, Paula (Upplaga 5:2 2018 Uppdaterad) Bemanningens ekonomi - om personal, ekonomi och ansvar förr och nu. OskarMedia Ou

Ytterligare nedladdningsbara uppsatser, statistikmaterial och annat kursmaterial tillkommer enligt anvisning.

3. Examination

Kursen examineras med en salstenta samt ett grupparbete i en organisation. Dessutom krävs obligatorisk närvaro på seminarier för godkänt betyg. Närvaro på seminarieserien kan tillgodoräknas som underlag för examination 3 terminer efter ordinarie kurs.

Stockholms universitet

4. Kunskapskontroll och betygskriterier

Tentamen kommer att betygsättas på en sjugradig skala. Betygen på respektive fråga sätts från A till Fx, enligt nedanstående modell:

A - Utmärkt

Definiera och utförligt redogöra för centrala begrepp och teorier. Vidare en mogen och uttömmande jämförelse mellan eller analys av centrala teoretiska perspektiv. Överlag mycket självständiga, nyanserade och klargörande resonemang samt en tillämpning med stor säkerhet.

B – Mycket bra

Definiera och utförligt redogöra för centrala begrepp och teorier. Vidare en uttömmande jämförelse mellan centrala teoretiska perspektiv eller analys av centrala teoretiska perspektiv och självständiga, nyanserade och klargörande resonemang samt en tillämpning med stor säkerhet.

C – Bra

Definiera och utförligt redogöra för centrala begrepp och teorier. Vidare en tillfredsställande jämförelse mellan centrala teoretiska perspektiv och tillfredsställande resonemang samt tillämpning.

D – Tillfredställande

Utförligt kunna redogöra för centrala begrepp och teorier. Vidare en tillfredsställande jämförelse.

E – Tillräckligt

Definiera och redogöra för centrala begrepp och teorier inom området personalekonomi.

Fx – Otillräckligt

Nästan nått upp till kursens mål.

F – Helt otillräckligt

Ej nått upp till kursmål.